

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยขอเสนอเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผล การวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศและติดตามผลของผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ ระดับอำเภอ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศและติดตามผลของผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ ระดับอำเภอในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกคน จำนวน 13 คน ประธานกลุ่มโรงเรียนทุกคนจำนวน 75 คน ผู้บริหารโรงเรียนทุกคน จำนวน 522 คน และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ทุกคนจำนวน 41 คน ซึ่งปฏิบัติ ในช่วงปีการศึกษา 2533-2534 รวมจำนวนทั้งหมด 651 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือ 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามประเภทแบบสำรวจรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open ended) ซึ่งมีทั้งหมด 4 ฉบับ คือ

- ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ใช้สำหรับหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
- ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ใช้สำหรับประธานกลุ่มโรงเรียน
- ฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่ใช้สำหรับผู้บริหารโรงเรียน
- ฉบับที่ 4 เป็นแบบสอบถามที่ใช้สำหรับศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

ซึ่งมีรายละเอียดในการสร้าง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศและติดตามผลของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศและติดตามผลของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

ชุดที่ 2 เป็นแบบศึกษาเอกสาร รายการเอกสารที่ศึกษา คือ

1. แบบบันทึกการประชุม
2. แผนปฏิบัติการของอำเภอ
3. แบบรายงานผลการนิเทศ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยได้กรุณาเก็บรวบรวมแบบสอบถามให้อย่างเป็นทางการ ผลปรากฏว่า จากแบบสอบถามที่จัดส่งไปให้ประชากรตอบทั้งสิ้น 651 ฉบับ ผู้วิจัยได้รับกลับคืนทั้งสิ้น 598 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 598 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งที่เป็นข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตลอดจนปัญหาในการปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศ และติดตามผลของผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ระดับอำเภอ ได้วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ทั้งหมด

สรุปผลการวิจัย

ฉบับที่ 1 สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศและติดตามผลของ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประชากรมีสถานภาพเป็นเพศชายทั้งหมด วุฒิต่างการศึกษาส่วนใหญ่ ปริญญาตรี มีอายุราชการ 15 ปีขึ้นไป ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ อยู่ระหว่าง 10-20 ปี

ตอนที่ 2 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามมาตรการ การนิเทศและติดตามผลของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

1. การปฏิบัติในการประชุม เพื่อติดตามการดำเนินงาน วิธีการที่หัวหน้า การประถมศึกษาอำเภอ ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ คือ มีการเตรียมการประชุมเกี่ยวกับศึกษาข้อมูล วาระของเรื่องที่จะประชุมให้เข้าใจ สาระของเนื้อหาที่จัดประชุมส่วนใหญ่ประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติ นโยบายทางการศึกษาของ สปช. หรือ สปจ. และมอบหมายให้กลุ่มโรงเรียน โรงเรียนได้ปฏิบัติ ให้สอดคล้องกัน และเป็นแนวทางอันเดียวกัน ผู้เข้าประชุมส่วนใหญ่ประกอบด้วย หัวหน้างาน บริหารทั่วไป หัวหน้างานการเจ้าหน้าที่ และศึกษานิเทศก์อำเภอ ตลอดจนหัวหน้างานการเงิน และพัสดุ และผู้บริหารโรงเรียน รูปแบบที่ใช้ในการประชุม ส่วนใหญ่เป็นการประชุมแบบ อภิปรายกลุ่ม

2. การตรวจเยี่ยมพื้นที่ที่รับผิดชอบ วิธีการที่หัวหน้าการประถมศึกษา อำเภอ ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ คือ กำหนดปฏิทินการตรวจเยี่ยมและดำเนินการตรวจเยี่ยมโรงเรียน

กลุ่มโรงเรียนตามที่กำหนดในปฏิทินและทำการสัมภาษณ์ สทนทฯ กับผู้บริหาร ครู และนักเรียน ส่วนที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อยคือ ติดตามผลการตรวจเยี่ยมจากการสังเกตการปฏิบัติงานและสรุป รายงาน

ตอนที่ 3 ผลจากการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรการ การนิเทศและติดตามผลของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

1. การปฏิบัติในการประชุม เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน หัวหน้าการ ประถมศึกษาอำเภอ เห็นว่าเป็นปัญหาส่วนใหญ่คือ ผู้เข้าประชุมไม่ค่อยให้ความสำคัญในสาระ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพและที่เห็นว่าเป็นปัญหาเพียงส่วนน้อยคือ เอกสารประกอบการประชุม ระเบียบวาระการประชุมไม่เพียงพอ สาระการประชุมมีมากไม่เหมาะสมกับเวลาที่ใช้ในการ ประชุม และผู้เข้าประชุมมีความขัดแย้งและไม่สามารถลงมติบางวาระในที่ประชุมได้

2. การตรวจเยี่ยมพื้นที่ที่รับผิดชอบ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเห็น ว่าเป็นปัญหาส่วนใหญ่คือ พื้นที่ที่รับผิดชอบบางแห่งทุกกันดารไม่สามารถตรวจเยี่ยมได้ตามกำหนด และเห็นว่าเป็นปัญหาเพียงส่วนน้อย คือ ขาดความชัดเจนเกี่ยวกับเครื่องมือตรวจเยี่ยมที่ได้รับ จาก สปจ., สปช.

ฉบับที่ 2 สถานและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศและติดตามผลของ ประธานกลุ่มโรงเรียน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ประธานกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นเพศชาย อายุราชการ 15-20 ปี วุฒิต่างการศึกษา ปริญญาตรี ส่วนใหญ่รับผิดชอบจำนวนโรงเรียนในกลุ่ม 1-6 โรงเรียน (ขนาดเล็ก) ระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง 2-4 ปี

ตอนที่ 2 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรการการ นิเทศและติดตามผลของประธานกลุ่มโรงเรียน

1. การประชุมเกี่ยวกับนโยบาย/แผนงานของกลุ่มโรงเรียน คุณภาพทาง การศึกษาของนักเรียนและแนวทางปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการดำเนินงาน ตามภารกิจของโรงเรียน 6 อย่าง วิธีการที่ประธานกลุ่มโรงเรียน ปฏิบัติมีดังนี้

การเตรียมการประชุม ส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติ คือ การจัดเตรียมสถานที่ประชุม ให้นำพร้อม สารระเหื่อหาที่จัดประชุม ส่วนใหญ่ประชุมเพื่อหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มผู้เข้าประชุมส่วนใหญ่ คือ หัวหน้าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ครูวิชาการประจำศูนย์ ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน รูปแบบที่ใช้ในการประชุมส่วนใหญ่เป็นการประชุมแบบระดมความคิด

2. การตรวจเยี่ยมและนิเทศติดตามผลโรงเรียนภายในกลุ่ม วิธีการที่ประธานกลุ่มโรงเรียนปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ ประชุมคณะกรรมการกลุ่ม เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ลำดับปัญหาของแต่ละโรงเรียนในกลุ่ม ส่วนที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อยคือ การชี้แจง แนะนำทำความเข้าใจเครื่องมือนิเทศและทดลองใช้ให้แก่คณะกรรมการกลุ่ม

3. การสรุปรายงานการนิเทศและติดตามผล วิธีการที่ประธานกลุ่มโรงเรียนปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ ชี้แจง อธิบาย พร้อมทั้งเสนอแนะแก่ครูผู้รับการนิเทศและผู้บริหารโรงเรียนนั้น ๆ ส่วนที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อยคือ การจัดทำเอกสาร สรุปรายงานผลเป็นรูปเล่ม เสนอใน สปอ./ก. และโรงเรียนทุกโรงเรียนในกลุ่ม

4. การสรุปรายงานความก้าวหน้าด้านคุณภาพนักเรียน วิธีการที่ประธานกลุ่มโรงเรียนปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ ให้ทุกโรงเรียนสรุปรายงานความก้าวหน้าด้านคุณภาพตามแบบฟอร์มที่ สปอ. หรือ สปจ. กำหนด ส่วนที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย คือ ชี้แจงให้ครูเข้าใจวัตถุประสงค์และวิธีการสรุปรายงานอย่างชัดเจน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศและติดตามผลของประธานกลุ่มโรงเรียน

1. การประชุมเกี่ยวกับนโยบาย/แผนงานของกลุ่มโรงเรียน คุณภาพทางการศึกษาของนักเรียน และแนวทางปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการดำเนินงาน ตามภารกิจของโรงเรียน 6 อย่าง ประธานกลุ่มโรงเรียนเห็นว่า เป็นปัญหาส่วนใหญ่คือ ขาดความชัดเจนเกี่ยวกับข้อมูลคุณภาพนักเรียน และที่เห็นว่าเป็นปัญหาเพียงส่วนน้อยคือ ผู้เข้าร่วมการประชุมมีความขัดแย้งและไม่สามารถลงมติบางวาระในที่ประชุมได้

2. การตรวจเยี่ยมและนิเทศติดตามผลโรงเรียนภายในกลุ่ม ประธานกลุ่มโรงเรียนเห็นว่า เป็นปัญหาส่วนใหญ่คือ เวลาที่ใช้ในการตรวจเยี่ยมและนิเทศติดตามผลมีจำกัด ไม่สามารถปฏิบัติการได้เต็มที่และเต็มความสามารถ และที่เห็นว่าเป็นปัญหาเพียงส่วนน้อยคือ เครื่องมือนิเทศมีความยุ่งยาก ซับซ้อน ไม่สะดวกต่อการนำไปใช้

3. การสรุปรายงานการนิเทศและติดตามผล ประธานกลุ่มโรงเรียนเห็นว่า เป็นปัญหาส่วนใหญ่คือ ผู้รับผิดชอบมีความรู้ ความเข้าใจในการสรุปรายงานการนิเทศและติดตามผลน้อย และเห็นว่า เป็นปัญหาเพียงส่วนน้อยคือ รูปแบบการสรุปรายงานการนิเทศและติดตามผลไม่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. การสรุปรายงานความก้าวหน้าด้านคุณภาพโรงเรียน ประธานกลุ่มโรงเรียนเห็นว่า เป็นปัญหาส่วนใหญ่คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนไม่ได้นำผลการสรุปรายงาน มาหาแนวทางพัฒนาปรับปรุง คุณภาพการเรียนการสอน และที่เห็นว่าเป็นปัญหาเพียงส่วนน้อยคือ ผู้บริหารและครูไม่เข้าใจวัตถุประสงค์และวิธีการสรุปรายงาน

ฉบับที่ 3 สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศและติดตามผล
ของผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุราชการระหว่าง 15-20 ปี วุฒิต่างการศึกษา
ส่วนใหญ่ปริญญาตรี ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
ผู้บริหารโรงเรียน 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามมาตรการ
การนิเทศและติดตามผลของผู้บริหารโรงเรียน

1. การประชุมประจำเดือนเพื่อติดตามการดำเนินงานตามมาตรการ
และเกณฑ์ขั้นต่ำของ สปช. วิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ ประชุมชี้แจง
นโยบายและแนวปฏิบัติการดำเนินงานตามมาตรการและเกณฑ์ขั้นต่ำของ สปช. และให้ครูใน
โรงเรียนถือปฏิบัติให้เป็นแนวเดียวกัน ส่วนที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อยคือ การกำหนดบุคคลดำเนินการ

ติดตามการปฏิบัติงานตามความเหมาะสม

2. การนิเทศภายในโรงเรียน วิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ จัดให้ครูมีสมุดการนิเทศภายใน ทุกห้องเรียน ส่วนที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อยคือ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในแก่คณะครู

3. การประชุมทางวิชาการ วิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ ให้คณะครูทุกคนรวบรวมปัญหาทางวิชาการ เพื่อเสนอในที่ประชุมประจำเดือน และที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อยคือ การเชิญวิทยากร หรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ทางวิชาการแก่คณะครูเป็นครั้งคราว

4. การปฏิบัติงานนอกสถานที่ วิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ เข้าร่วมประชุมประจำเดือน ตามที่ สปอ. กำหนด และที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อยคือ การออกตรวจเยี่ยม นิเทศติดตามผลโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน

5. การใช้อาคารสถานที่บริเวณโรงเรียนให้คุ้มค่า และดูแลรักษาให้สะอาดเรียบร้อย วิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติส่วนใหญ่คือ จัดตั้งเวรยามรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่ และที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อยคือ การจัดประชุม สัมมนา สรุปรายงานจากการใช้อาคารสถานที่และการดูแลรักษา เพื่อหาแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

6. การสรุปผลการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียน เสนอประธานกลุ่มและส่งข้อมูลย้อนกลับให้ครูทราบ วิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ ทำการส่งเกณฑ์มาตรฐานของครู และที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อยคือ การสรุปรายงานผลการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ เสนอประธานกลุ่ม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติตามมาตรการการนิเทศ และติดตามผลของผู้บริหารโรงเรียน

1. การประชุมประจำเดือนเพื่อติดตามการดำเนินการตามมาตรการ และเกณฑ์ขั้นต่ำของ สปช. ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าเป็นปัญหาส่วนใหญ่คือ วาระการประชุมเกี่ยวกับมาตรการและเกณฑ์ขั้นต่ำมีมาก ยากต่อการชี้แจงเพื่อหาแนวทางปฏิบัติ และที่เห็นว่าเป็นปัญหาเพียงส่วนน้อยคือ ผู้ดำเนินการประชุมขาดทักษะขบวนการในการประชุม

2. การนิเทศภายในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า เป็นปัญหา ส่วนใหญ่คือ โรงเรียนขาดงบประมาณสนับสนุนในการที่จะจัดให้ครูไปศึกษาดูงาน และที่เห็นว่า เป็นปัญหาเพียงส่วนน้อย คือ เอกสาร หนังสือที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศขาดความชัดเจน

3. การประชุมทางวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า เป็นปัญหาส่วน ใหญ่คือ โรงเรียนมีจำนวนครูจำกัด ถ้าส่งอบรมครูที่เหลือไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน และที่ เห็นว่าเป็นปัญหาเพียงส่วนน้อย คือ โรงเรียนประสบปัญหาด้านบริหารมากจนจัดกิจกรรมนี้ไม่ได้

4. การปฏิบัติงานนอกสถานที่ ผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่าเป็นปัญหาส่วน ใหญ่คือ การติดต่อประสานงานให้ความช่วยเหลือกับชุมชน ต้องใช้เวลามากทำให้งานประจำ หน้าที่ทำได้ไม่เต็มที่ และที่เห็นว่า เป็นปัญหาเพียงส่วนน้อยคือ ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมประจำ เดือนผู้บริหาร ตามที่กำหนด

5. การใช้อาคารสถานที่บริเวณโรงเรียน ให้คุ้มค่าและดูแลรักษาให้ สะอาดเรียบร้อย ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า เป็นปัญหาส่วนใหญ่คือ งบประมาณที่จะใช้ดำเนินการ ไม่เพียงพอ และที่เห็นว่า เป็นปัญหาเพียงส่วนน้อยคือ ความร่วมมือที่ได้รับจากครู การโรง ผู้เกี่ยวข้องมีน้อย

6. การสรุปผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียน เสนอประธานกลุ่มและส่งข้อมูลย้อนกลับให้ครูทราบ ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า เป็นปัญหาส่วน ใหญ่คือ เวลาจำกัด ไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมครูได้อย่างต่อเนื่อง และที่เห็นว่า เป็นปัญหา เพียงส่วนน้อย คือ ครูในโรงเรียนให้ความร่วมมือน้อย

ฉบับที่ 4 สถานและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศและติดตามผลของ การศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป สถานภาพของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ ส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุราชการใน ช่วงระหว่าง 15-20 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ขนาดของอำเภอที่รับผิดชอบขนาด กลาง และปฏิบัติงานในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 5-10 ปี

ตอนที่ 2 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามมาตรการ
การนิเทศและติดตามผลของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

1. การวางแผนการนิเทศและใช้เครื่องมือนิเทศวิธีการที่ศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ คือ ศึกษาข้อมูลจากแผนการนิเทศติดตาม
ผลของปีการศึกษาที่ผ่านมา และที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย คือ วางแผนตามความต้องการของหัวหน้า
การประถมศึกษาอำเภอ . ส่วนการจัดทำ/จัดหาและใช้เครื่องมือนิเทศ วิธีการที่ศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ ร่วมจัดทำเพิ่มเติมกับศึกษานิเทศก์ใน
หน่วยงาน และปฏิบัติเป็นส่วนน้อย คือ จัดทำโดยศึกษาเอกสารของ สปช. ด้วยตนเองและ
ร่วมจัดทำกับครูผู้สอน

2. การปฏิบัติงานที่กลุ่มโรงเรียนที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามเกณฑ์และ
มาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนและเน้นโรงเรียนที่มีนักเรียนคุณภาพต่ำ ศึกษานิเทศก์สำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอ ปฏิบัติในแต่ละด้านดังนี้

การส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนปรับปรุงหลักสูตร
ให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ ช่วยแนะนำเรื่องที่ต้องพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการ
ของท้องถิ่น และที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อยคือ ส่งเสริมและสนับสนุนทางจุลสารที่แจกแก่โรงเรียน

การปฏิบัติงานด้านวิชาการในกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน วิธีการที่ศึกษา
นิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ ส่งเสริมให้มีการร่วมมือกันใน
ระดับกลุ่มโรงเรียน เพื่อจัดทำกำหนดการสอน ตารางสอน บันทึกการสอน สื่อการเรียนการสอน
และเครื่องมือประเมินผล และที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อยคือ สานิตการสอนที่จะช่วยการสอนบาง
เนื้อหาของหลักสูตรบรรลุผล

การส่งเสริมให้โรงเรียน กลุ่มโรงเรียน พัฒนาสื่อการเรียนการสอน
ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ จัดทำโครงการพัฒนา
ผลิตสื่อการเรียนการสอนและจัดประกวดสื่อการเรียนการสอนดีเด่น และที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อยคือ
การนำสื่อการเรียนการสอนไปทดลองใช้และประเมินผล

การส่งเสริมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดห้องสมุดและมุมหนังสือใน
โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน วิธีการที่ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ปฏิบัติเป็น
ส่วนใหญ่คือ จัดประกวดห้องสมุดดีเด่น ระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน และอำเภอ และที่ปฏิบัติ
เป็นส่วนน้อย คือ จัดโครงการรณรงค์การอ่านหนังสือในโรงเรียน

3. การปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดและประเมินมาตรฐานขั้นต่ำของ
โรงเรียน วิธีการที่ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ แจก
มาตรฐานขั้นต่ำโรงเรียนประถมศึกษา ตามที่ สปจ. จัดสร้างให้ทราบและที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย
คือ ร่วมมือกับกลุ่มโรงเรียนเพื่อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำระดับกลุ่มโรงเรียน

4. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประชุมร่วมกับผู้บริหารโรงเรียน วิธีการ
ที่ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ เป็นวิทยากรในการ
ประชุม อบรม สัมมนา ตามความต้องการของหน่วยงาน และที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อยคือ เป็นผู้ให้
ข้อมูลแก่หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อชี้แจงแก่ผู้บริหารโรงเรียน

ส่วนการประชุมร่วมกับผู้บริหารโรงเรียน เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา
วิธีการที่ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ ประชุมเกี่ยว
กับการจัดทำแผนการสอนให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อยคือ
ประชุมวิเคราะห์ปัญหาของกลุ่มที่รับผิดชอบและเสนอแนะแนวทางแก้ไข

5. การปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผลและรายงานการนิเทศการเรียน
การสอนวิธีการที่ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ ใช้
ข้อมูลจากการประเมินผลไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการนิเทศการศึกษา และเปรียบเทียบสรุปผลด้าน
คุณภาพการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา และที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อยคือ จัดทำรายงานผลการนิเทศการ
เรียนการสอน เสนอ หน.ปอ/ก. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. การปฏิบัติเกี่ยวกับการสรุปรายงานความก้าวหน้าด้านคุณภาพการ
ศึกษา วิธีการที่ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ เข้าร่วม
ประชุมเพื่อหาแนวทางปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และวิเคราะห์ผลการสอบ รวบรวมผลการสอน
และรายงาน และที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อยคือ ชี้แจงให้ครูเข้าใจวัตถุประสงค์ และวิธีการสรุปราย
งาน เพื่อเป็นแนวทางดำเนินการอย่างชัดเจน

ส่วนด้านการสนับสนุนโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน ประเมินผลปลายทางภาคเรียน วิธีการที่ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ สนับสนุนให้โรงเรียน กลุ่มโรงเรียน บันทึกผลการประเมินไว้เป็นหลักฐาน เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพต่อไป และที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย คือ สนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำข้อสอบ

ตอนที่ 3 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศและติดตามผลของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

1. ปัญหาการวางแผนนิเทศและใช้เครื่องมือนิเทศ

การดำเนินการวางแผนการนิเทศหรือโครงการของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เห็นว่าเป็นปัญหาส่วนใหญ่คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนไม่เพียงพอ และเห็นว่าเป็นปัญหาเพียงส่วนน้อย คือ ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่มีการนิเทศ นิเทศไม่เป็นระบบ และข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนไม่ชัดเจน

การจัดหาจัดซื้อและใช้เครื่องมือในการนิเทศ คำนคว้าและจัดทำเครื่องมือมีน้อย และอำเภอ เห็นว่าเป็นปัญหาส่วนใหญ่คือ เวลาในการศึกษา คำนคว้าและจัดทำเครื่องมือมีน้อย และเห็นว่าเป็นปัญหาเพียงส่วนน้อย คือ ขาดขวัญและกำลังใจ และขาดเอกสารคำนคว้าอ้างอิง

2. ปัญหาการปฏิบัติงานที่กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนที่รับผิดชอบ ให้เป็นไปตามเกณฑ์

มาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนประถมศึกษา เน้นโรงเรียนที่นักเรียนมีคุณภาพต่ำ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เห็นว่ามีปัญหาในแต่ละด้านดังนี้ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น ปัญหาส่วนใหญ่คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจในการปรับปรุงหลักสูตรน้อย และเห็นว่ามีปัญหาเพียงส่วนน้อยคือ ไม่มีเวลาเพราะบุคลากรมีน้อย

ด้านการปฏิบัติงานบริหารวิชาการให้กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน ปัญหาส่วนใหญ่คือ ท้องถิ่นของโรงเรียนทุรกันดารไม่สะดวกในการเดินทาง และเห็นว่าเป็นปัญหา

เพียงส่วนน้อย คือ ระยะเวลาที่ศึกษานิเทศก์พบปะกับครูเพื่อการนิเทศแต่ละครั้งน้อยเกินไป
 ด้านการส่งเสริมให้โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนพัฒนาสื่อการเรียนการสอน
 เห็นว่าปัญหาส่วนใหญ่คือ ครูผู้สอนไม่สนใจสื่อการเรียนการสอนที่ผลิตขึ้น และเห็นว่าเป็นปัญหา
 เพียงส่วนน้อยคือ การขาดความร่วมมือจากกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน

ด้านการส่งเสริมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดห้องสมุด มุมหนังสือใน
 โรงเรียน และกลุ่มโรงเรียนเห็นว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ การหมุนเวียนหนังสือห้องสมุดกลุ่ม
 โรงเรียนไม่ต่อเนื่องและล่าช้าและเห็นว่าเป็นปัญหาเพียงส่วนน้อย คือ เจ้าหน้าที่ขาดขวัญและ
 กำลังใจและไม่มีเวลาจัดทำกิจกรรม

3. ปัญหาในการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำ โรงเรียนประถมศึกษา ศึกษา
 นิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เห็นว่าเป็นปัญหาส่วนใหญ่คือ ขาดการกระตุ้นและ
 ส่งเสริมให้โรงเรียนมีการพัฒนาเกี่ยวกับมาตรฐานขั้นต่ำโรงเรียนประถมศึกษา และเห็นว่า
 เป็นปัญหาเพียงเล็กน้อย คือ การแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานขั้นต่ำโรงเรียนประถมศึกษาล่าช้า

4. ปัญหาในการประชุมร่วมกับผู้บริหารโรงเรียน เพื่อปรับปรุงคุณภาพ
 การศึกษา ศึกษา นิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เห็นว่าเป็นปัญหาส่วนใหญ่คือผู้บริหาร
 ไม่เห็นความสำคัญของการจัดประชุม อบรม สัมมนาและเห็นว่าเป็นปัญหาเพียงส่วนน้อยคือ
 ผู้บริหารเข้าประชุมไม่เต็มเวลา

5. ปัญหาในการประเมินและรายงานผลการนิเทศ ศึกษา นิเทศก์สำนัก
 งานการประถมศึกษาอำเภอ เห็นว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ข้อมูลการประเมินผลและรายงานการ
 นิเทศจากโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนล่าช้าและไม่ชัดเจน และเห็นว่าเป็นปัญหาเพียงส่วนน้อยคือ
 เกณฑ์ในการจัดคุณภาพปรับเปลี่ยนบ่อย ขาดความชัดเจนแน่นอน

6. ปัญหาในการสรุปรายงานความก้าวหน้าด้านคุณภาพการศึกษา ศึกษา
 นิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เห็นว่าเป็นปัญหาส่วนใหญ่คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน
 ไม่ได้นำการสรุปรายงานคุณภาพการศึกษามาพัฒนาการเรียนการสอน และเห็นว่าเป็นปัญหา
 เพียงส่วนน้อยคือ ความร่วมมือจากโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนมีน้อย

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศและติดตามผลของผู้บริหารและศึกษานิเทศก์อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง มีประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งจะนำมาอภิปรายและเสนอแนะดังนี้คือ

1. สภาพการปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศและติดตามผล ของผู้บริหารและศึกษานิเทศก์อำเภอ

1.1 การวางแผนการปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศและติดตามผล ผลการวิจัยพบว่า มีการประชุมชี้แจงแนวการปฏิบัติ นโยบายทางการศึกษาของ สปช. หรือ สปอ. และมอบหมายให้ผู้เกี่ยวข้อง ได้ปฏิบัติให้สอดคล้องและเป็นแนวทางอันเดียวกัน ตั้งแต่ระดับหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ประธานกลุ่มโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งตรงกับหลักการที่ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2530) ได้กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการประชุมข้อหนึ่งว่า เพื่อการเรียนรู้และการฝึกอบรม ซึ่งมีกิจกรรมวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ที่หมุ่คณะหยิบยกขึ้นมาพิจารณา ร่วมกันและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจการประชุม

ส่วนการวางแผนการนิเทศและติดตามผลของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ผลการวิจัยพบว่า มีการศึกษาข้อมูลจากแผนการนิเทศติดตามในปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อกำหนดเป็นแนวการนิเทศ ซึ่งตรงกับ ภารกิจการนิเทศและติดตามผล ได้กล่าวถึงการวางแผนการนิเทศโดยนำผลจากการศึกษาสภาพ ปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ รวมทั้งผลการประสานงานร่วมกับกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อกำหนดเป็นแผนการนิเทศ

1.2 การดำเนินการนิเทศและติดตามผล ตามมาตรการการนิเทศและติดตามผลของผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า มีคณะกรรมการวิเคราะห์ปัญหา จัดลำดับความสำคัญของปัญหาแต่ละโรงเรียน และมีการกำหนดปฏิทินการตรวจเยี่ยมแล้วดำเนินการตรวจเยี่ยมพื้นที่ที่รับผิดชอบผู้บริหารโรงเรียนมีการนิเทศภายใน โดยจัดให้ทุกห้องเรียนมีสมุดบันทึกการนิเทศ เพื่อบันทึกปัญหาและข้อเสนอแนะในการนิเทศ และให้ครูทุกคนรวบรวมปัญหาทางวิชาการ เสนอ

ในที่ประชุมประจำเดือน แล้วนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ ชำนิ ยิ่งวัฒนา (2532) ได้ขอเสนอแนะจากผู้บริหารโรงเรียนและครู อาจารย์ คือ ควรเปิดโอกาสให้ครูอาจารย์ทุกคนได้ปรึกษาหารือ เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน และควรจัดให้มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการของโรงเรียนไว้ล่วงหน้าก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อให้การปฏิบัติงานนี้เทศเป็นไปตามกระบวนการต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา

ส่วนการดำเนินการตามมาตรการการนิเทศ และติดตามผลของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ผลการวิจัยพบว่า งานด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น โดยการช่วยเหลือแนะนำ เรื่องที่ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีการร่วมมือกันในระดับกลุ่มโรงเรียน เพื่อจัดทำกำหนดการสอน ตารางสอน และบันทึกการสอน สื่อการเรียนการสอนมีการประกวดสื่อการเรียนการสอนดีเด่น จัดประกวดห้องสมุดดีเด่น ระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน และอำเภอ ซึ่งตรงกับภารกิจการนิเทศและติดตามผล (สพข., 2531) ในส่วนของงานนิเทศการศึกษา ที่กล่าวว่า ศึกษานิเทศก์ต้องประสานการดำเนินงานร่วมกับประธานกลุ่มโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน เพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และร่วมจัดทำหรือจัดหาสื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และในส่วนของงานบริการทางการศึกษา งานห้องสมุดและมุมหนังสือได้กำหนดให้ศึกษานิเทศก์ มีหน้าที่ในการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน ตลอดทั้งบริการและประสานงานเพื่อการจัดซื้อ หนังสือ ครุภัณฑ์ จัดประกวดหนังสือเด็ก และจัดประกวดห้องสมุดดีเด่นสำหรับงานด้านการประชุมร่วมกับผู้บริหาร พบว่า เป็นวิทยากรในการประชุม อบรม สัมมนา ตามความต้องการของหน่วยงาน ซึ่งตรงกับ บทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ที่ว่า เป็นวิทยากรการประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการ ตามความต้องการของกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน และตรงกับงานวิจัยของ จเร เฉลิมวงศ์ (2529) กล่าวว่า งานเป็นวิทยากรการประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการนั้น เป็นความต้องการของหน่วยงาน ที่เห็นว่า ผู้ที่มีความเหมาะสมที่สุด คือ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ซึ่งเปรียบเสมือนนักวิชาการทางการศึกษาของอำเภอ

จึงต้องเป็นงานที่ศึกษานิตเทศก์ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถเฉพาะตัวอย่างสูงในการปฏิบัติ และในเรื่องนี้ วิชาญ หนูพรหม (2527) พบว่า บทบาทของศึกษานิตเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา ที่เกี่ยวกับการเป็นวิทยากร ประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการตามความต้องการของกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน ศึกษานิตเทศก์ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก

1.3 การสรุปรายงานผลการนิเทศ ตามมาตรการการนิเทศและติดตามผล ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ทำการสังเกตพฤติกรรมของครู เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูหลังได้รับการนิเทศ ทั้งนี้ เพราะความสำเร็จของการนิเทศ สามารถตรวจสอบได้จากพฤติกรรมของผู้รับการนิเทศ ที่สอดคล้องกับระบบการเรียนการสอน ผลสำเร็จของระบบการนิเทศจึงต้องตรวจสอบและบันทึกไว้เสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าผลการเรียน ดิจจริง การตรวจสอบจัดทำได้โดยการบันทึก สังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้รับการนิเทศ (โกวิท ประวาลพฤษ์, 2532) สำหรับประธานกลุ่มโรงเรียน พบว่า มีการประชุมชี้แจง อธิบาย พร้อมทั้งเสนอแนะแก่ครูผู้รับการนิเทศและผู้บริหารโรงเรียนนั้น ๆ และให้ทุกโรงเรียน สรุปรายงานความก้าวหน้าด้านคุณภาพตามแบบฟอร์มที่ สปอ. หรือ สปจ. กำหนด ซึ่งเมื่อมีการประชุมคณะครูทั้งโรงเรียน เพื่อชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศ จึงเป็นการให้ผู้รับการนิเทศได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะในกิจกรรมการนิเทศ ซึ่งตรงกับหลักการที่ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2530) กล่าวว่า การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มหรือเป็นทีมจะมีประสิทธิภาพเหนือกว่า รอบคอบกว่า และมีข้อบกพร่องน้อยกว่าการทำงานเพียงคนเดียว ในการนิเทศการศึกษามีขั้นตอน การทำงานกลุ่ม คือ ตั้งจุดมุ่งหมายร่วมกัน อภิปรายร่วมกัน ตัดสินใจร่วมกันว่าจะยึดแนวดำเนินการอย่างไร เพราะการตัดสินใจร่วมกันย่อมจะนำไปสู่การรับผิดชอบร่วมกัน

ส่วนการสรุปรายงานการนิเทศตามมาตรการการนิเทศและติดตามผล ของศึกษานิตเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ผลการวิจัยพบว่า มีการเข้าร่วมประชุม เพื่อหาแนวทางปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และวิเคราะห์ผลการสอบ รวบรวมผลการสอบและรายงาน แล้ว ใช้ข้อมูลจากการประเมินผล ไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า จะได้ข้อมูลมาพิจารณาวิเคราะห์ผลว่า ได้ผลตามที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุง

การดำเนินงานต่อไป ซึ่งในการประเมินผล สรุปรายงานผลต้องทำติดต่อกันและทำอย่างสม่ำเสมอ ตั้งแต่ก่อนเริ่มดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการ ซึ่งตรงกับขั้นตอนที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินผลว่า ผู้นิเทศควรประเมินตั้งแต่เตรียมงานก่อนปฏิบัติงาน เมื่อเริ่มปฏิบัติงาน ระหว่างดำเนินการและสิ้นสุดโครงการ และวไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2530) กล่าวว่า การประเมินผลควรกระทำติดต่อกันเรื่อย ๆ จะได้ผลที่เที่ยงตรงดีขึ้น หากมีข้อบกพร่องจะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขได้ทันทั่วทั้งในการประเมินผลการนิเทศเช่นเดียวกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่น ควรจัดให้มีการประเมินผลทุกระยะ ตั้งแต่การดำเนินการ ระหว่างดำเนินการและเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อประเมินผลได้หรือผลเสียที่เกิดขึ้น จะได้หาแนวทางปรับปรุงแก้ไขได้ทันทั่วทั้งและต่อเนื่อง

2. ปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศและติดตามผลของผู้บริหารและศึกษานิเทศก์อำเภอ

2.1 ปัญหาการวางแผนการปฏิบัติงานตามมาตรการนิเทศและติดตามผลของผู้บริหาร

ผลการวิจัยพบว่า วาระการประชุมเกี่ยวกับมาตรการและเกณฑ์ขั้นต่ำมีมาก ยากต่อการชี้แจง เพื่อหาแนวทางปฏิบัติ ขาดความชัดเจนเกี่ยวกับข้อมูลคุณภาพนักเรียน และผู้เข้าประชุมไม่ค่อยให้ความสำคัญในสาระเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ ทั้งนี้อาจจะเป็นเนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่มีบุคลากรจำนวนจำกัด ครูทุกคนมีภาระการสอนเป็นครูประจำชั้น ต้องรับผิดชอบการสอนทุกกลุ่มประสบการณ์ และยังต้องรับผิดชอบโครงการสนับสนุนการเรียนการสอนต่าง ๆ อีก จึงไม่มีเวลาเพียงพอในการปฏิบัติตามมาตรการและเกณฑ์ขั้นต่ำ และไม่มีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับงานระบบข้อมูลของแต่ละโรงเรียนโดยตรง ทำให้ระบบข้อมูลคุณภาพนักเรียนออกมาหลากหลาย ประกอบกับขาดการนิเทศ ติดตาม เรื่องนี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ข้อมูลที่ได้ในแต่ละโรงเรียนจึงไม่ชัดเจนพอ เป็นผลให้ผู้บริหารที่เข้าประชุมไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ ซึ่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2524) ชี้ให้เห็นว่า ถ้าองค์กรไหนมีกำลังคนไม่พอกับงาน คน ๆ หนึ่งต้องปฏิบัติงานหลายหน้าที่ ประสิทธิภาพของงานจะอยู่ในระดับต่ำ ส่งผลให้มีขวัญและกำลังใจต่ำ ความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จจะอยู่ในระดับต่ำด้วยและผลการ

วิจัยของ ณรงค์ หิตโกเมท (2532) พบปัญหาเกี่ยวกับ การทำสถิติข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษาว่า การส่งข้อมูลของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน เพื่อรวบรวมเป็นสถิติทางการศึกษาล่าช้า ไม่สมบูรณ์ สถิติข้อมูลที่ได้รับไม่ตรงกับความเป็นจริง ขาดกระบวนการจัดเก็บข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ และขาดการควบคุมกำกับและติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการที่กำหนด

ในส่วนของปัญหาการวางแผนการนิเทศตามมาตรการการนิเทศและติดตามผลของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนไม่เพียงพอ ซึ่งตามผลการวิจัยของ นิพนธ์ นิคาว์พานันท์ (2532) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับแนวทางเร่งรัดคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษาสำหรับผู้บริหาร การพัฒนาผู้บริหาร มีเพียงร้อยละ 4 ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้มีทักษะในการวางแผน และใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารงานและนิเทศศึกษาอย่างจริงจัง ซึ่งวิธีการพัฒนาบุคลากรนั้นหากจะให้ได้รับผลสำเร็จด้วยดีนั้น สินี เจริญพจน์ (2529) กล่าวว่า จะต้องมีการร่วมมือประสานกันในระหว่างบุคลากรหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผู้บริหารจะต้องมีความสนใจจริงและมีการพัฒนาในลักษณะที่ต่อเนื่องเป็นระบบสอดคล้องกับความจำเป็น ความต้องการของหน่วยงาน และตัวของปฏิบัติด้วย การพัฒนาบุคลากรจึงจะสามารถช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการวางแผนในการนิเทศ

2.2 ปัญหาในการดำเนินการปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศและติดตามผลของผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขาดงบประมาณสนับสนุนในการตกแต่งอาคารสถานที่และส่งครูเข้ารับการอบรมศึกษาดูงานเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้เพราะงบประมาณที่โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้รับจัดสรรนั้น เป็นเพียงให้โรงเรียนดำเนินการจัดซื้อเป็นวัสดุอุปกรณ์ คือ จัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้ครูผู้สอนแต่ละคน เท่ารายหัวของนักเรียนที่แต่ละชั้นเรียนควรจะได้ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการนิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น หน่วยงานต้นสังกัดควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการนิเทศอย่างเป็น

ระบบและต่อเนื่อง ซึ่งตรงกับหลักเบื้องต้นของการนิเทศการศึกษาที่ว่า จะต้องมีการจัดให้มีงบประมาณการนิเทศไว้ในงบประมาณประจำปี มาร์ค และสตูปล์ (Marks and Stoops, 1978 อ้างถึงใน วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์) ส่วนประธานกลุ่มและหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอพบว่า เวลาที่ใช้ในการตรวจเยี่ยมและนิเทศติดตามผลมีจำนวนไม่สามารถปฏิบัติภารกิจได้เต็มที่และเต็มความสามารถ และพื้นที่ที่รับผิดชอบบางแห่งทุกกันดารไม่สามารถตรวจเยี่ยมได้ตามกำหนด ทั้งนี้จากการวิจัยของผู้วิจัย พบว่า ประธานกลุ่มโรงเรียนและหัวหน้าการประถมศึกษา มีการกิจต้องรับผิดชอบอื่น ๆ มาก และสภาพที่ตั้งของโรงเรียนแต่ละแห่งอยู่กระจัดกระจาย ห่างไกลกันตามสภาพภูมิศาสตร์ ซึ่งมีพื้นที่ป่าไม้และภูเขาถึงร้อยละ 72.22 มีจำนวนโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลอำเภอถึงร้อยละ 71.50 (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง, 2529) ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ นิวัตร นาคะเวช (2528) และกวี เฟิงศรี (2531) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาว่า เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดการแสวงหาความรู้ การช่วยเหลือแนะนำ การแก้ไขปัญหา การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งปฏิสัมพันธ์อันนี้มีลักษณะที่เป็นทั้งศาสตร์ และศิลป์ เป็นเรื่องของความละเอียดอ่อนและต้องใช้เวลา

ส่วนปัญหาการดำเนินการปฏิบัติตามมาตรการการนิเทศและติดตามผลของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงหลักสูตรน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องจากการอบรมของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จัดอบรมแต่ละครั้งให้เฉพาะตัวแทนครูของแต่ละกลุ่มโรงเรียน ซึ่งเรียกว่า ครูแม่แบบ เข้าอบรมเท่านั้น แล้วจะให้แม่แบบ มาดำเนินการอบรม สัมมนา ครูในกลุ่มโรงเรียนอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งแม่แบบอาจจะมีทักษะในการถ่ายทอดและเนื้อหาสาระไม่ดีเท่ากับได้รับจากวิทยากรโดยตรง จึงควรขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อขอความร่วมมือในการเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ ความเข้าใจด้านหลักสูตร มาเป็นวิทยากร และยิ่งพบว่า เวลาในการจัดทำเครื่องมือมีน้อย ครูผู้สอนไม่สนใจสื่อการเรียนการสอนที่ผลิตขึ้น ซึ่งตรงกับ ชำนิ ยิ่งวัฒนา (2532) ได้กล่าวว่า สื่อและเครื่องมือเป็นสิ่งสำคัญในการนิเทศ แต่สภาพความเป็นจริงในการปฏิบัติยังประสบปัญหาในเรื่องนี้มาก ไม่ว่าจะเป็นด้านการผลิต การใช้ และการบริการ ปัญหาเหล่านี้

เกี่ยวข้องกับ การขาดงบประมาณ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในด้านนี้ ตลอดจนเจตคติของผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของสื่อและเครื่องมือ ยังไม่สามารถใช้สื่อและเครื่องมือให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการนิเทศการศึกษา ปัญหาดังกล่าวสามารถแก้ไขได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยครูและผู้บริหารหันมาให้ความสำคัญร่วมมือกันจัดหา สร้างและใช้สื่อเครื่องมือในการดำเนินการให้มากยิ่งขึ้น (ธานี ยิ่งวัฒนา, 2532) ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรให้การสนับสนุนงบประมาณโรงเรียน สำหรับสร้างสื่อและเครื่องมือที่มีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอแก่ความต้องการ สำหรับศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ควรผลิตสื่อและเครื่องมือต้นแบบสำหรับใช้ในการเรียนการสอน และมีการนิเทศติดตามผลการใช้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2.3 ปัญหาเกี่ยวกับการสรุปรายงานการนิเทศตามมาตรการการนิเทศและติดตามผลของผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบมีความรู้ ความเข้าใจในการสรุปรายงานการนิเทศ และติดตามผลน้อย ซึ่งตรงกับ การสำรวจปัญหาและความต้องการในการนิเทศและติดตามผล ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532) ในหน่วยงานทุกระดับพบว่า ด้านบุคลากร คือ บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจและสำนึกในหน้าที่ ด้านการประเมินผลอย่างเพียงพอในทุกระดับ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการปฏิบัติงานด้านนี้ให้มากขึ้น ซึ่งอาจจะทำโดยการจัดอบรมบุคลากร จัดทำคู่มือเกี่ยวกับการสรุปรายงานและประเมินผล สำหรับประธานกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนไม่ได้นำผลการสรุปรายงานมาหาแนวทางพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการดำเนินการการนิเทศของผู้บริหารและครูผู้สอนมีส่วนร่วมน้อย และมีการนิเทศอย่างไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง จึงทำให้การนิเทศไม่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ซึ่งตรงกับ ฟูลเมอร์ และ แฟรงกลิน (Fulmer and Flankin, 1982) เสนอแนะหลักการเบื้องต้นสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมว่า ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานจะช่วยให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ง่าย ผู้ปฏิบัติส่วนใหญ่จะยอมรับหรือเกรงใจผู้บังคับบัญชา ดังนั้นผู้บังคับบัญชาจึงมีส่วนสำคัญที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ผู้นิเทศจำเป็นต้องรู้เทคนิควิธี และมีความ

สามารถเอาชนะพฤติกรรมต่อต้านการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ก็ตามควรจะทำ เฉพาะในสิ่งจำเป็นเท่านั้น (อ้างใน ลำดวน เรือนริน, 2532) และตรงกับ นิพนธ์ ไทยพานิช (2529) กล่าวว่า การให้ข้อมูลย้อนกลับถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่ต้องขึ้นอยู่กับผู้ นิเทศที่จะใช้เทคนิคการใช้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้ความช่วยเหลือเหลือครู ที่จะเห็นภาพที่แท้จริง เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของเขา สำหรับนำไปพิจารณาเพื่อการปรับปรุงพฤติกรรมการสอน และประสิทธิภาพในการสอนของเขาในอนาคต

3. การศึกษาเอกสาร สภาพและปัญหาการปฏิบัติตามมาตรการและเกณฑ์ขั้นต่ำ

ในการนิเทศและติดตามผล

3.1 การวางแผนปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศและติดตามผล จากการศึกษาแบบบันทึกการประชุม สามารถปฏิบัติได้มากกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด แต่ส่วนใหญ่ใช้เวลา ในช่วง 08.30-12.00 น. เท่านั้น ไม่ได้ดำเนินการ 1 วันเต็มตามกำหนด สาเหตุนี้อาจการ ประชุมส่วนใหญ่เพื่อชี้แจงข้อราชการต่าง ๆ และทุกครั้งที่การประชุมจะมอบหมายให้ศึกษานิเทศก์ และครูวิชาการสำนักงานกลุ่มโรงเรียน ชี้แจงเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จากการศึกษา เอกสาร พบว่า วาระเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จะอยู่ช่วงหลังของวาระ การประชุมอื่น ๆ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจจะเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาที่ทำให้ผู้เข้าประชุมไม่ เห็นความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ ดังนั้นสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและสำนักงาน กลุ่มโรงเรียน ควรจะจัดวาระการประชุมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ก่อนวาระอื่น ๆ ในการประชุมทุกครั้ง

3.2 การปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศและติดตามผล จากการศึกษาแบบ บันทึกประชุมตรวจเยี่ยมร่วมกับศึกษานิเทศก์ ในโรงเรียนที่มีปัญหา ผลการวิจัยพบว่าในอำเภอ ขนาดเล็กสามารถปฏิบัติได้ตามมาตรการและเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด แต่อำเภอขนาดกลางและใหญ่ ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนมาก และพื้นที่ทุรกันดารและห่างไกลกัน จึงไม่สามารถปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ ดังกล่าว ตามทัศนะของผู้วิจัยเห็นว่า ควรสรรหาบุคลากรที่มีหน้าที่ตรวจเยี่ยมและนิเทศติดตาม

ผลเพิ่มเติม อาจจะมีผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และศึกษานิเทศก์อำเภอในอำเภอ ขนาดกลางและใหญ่

3.3 การสรุปรายงานการนิเทศและติดตามผล จากการศึกษาเอกสารจาก แผนงาน/โครงการปฏิบัติงานและแบบสรุปรายงานการนิเทศ ผลการวิจัยพบว่า ทุกอำเภอมีการระบุให้มีการติดตามผลการปฏิบัติงานโดยผู้รับผิดชอบโครงการ และส่วนมากมีการจัดทำ รายงานผลการนิเทศประจำปี บางอำเภอที่ไม่ได้จัดทำเนื่องจากมีเหตุผลว่าเป็นการซ้ำซ้อน เพราะระดับจังหวัดจัดทำอยู่แล้ว และอำเภอที่ได้มีการจัดทำก็มีลักษณะการทำที่แตกต่างกัน บางอำเภอจัดทำเป็นรูปเล่มใหญ่ รวมทั้ง สปอ. โดยให้ฝ่ายบริหารเป็นผู้จัดทำ บางอำเภอจัดรวม เป็นเล่มในหน่วยศึกษานิเทศก์บางอำเภอแยกก็ให้แต่ละงานเป็นผู้จัดทำ และมี 10 อำเภอที่แบบสรุปผลสามารถชี้แจงและระบุผลการปฏิบัติงานได้กระจ่างชัดเจน อีก 3 อำเภอ ไม่ชัดเจน เนื่องจากจัดทำในลักษณะแบบบรรยาย ไม่มีข้อมูลสถิติชัดเจน ซึ่งจะเห็นได้ว่า การปฏิบัติ เกี่ยวกับการสรุปรายงานการนิเทศมีความหลากหลายแตกต่างกันในแต่ละอำเภอ ข้อมูลจึงไม่ชัดเจนเพียงพอ อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องไม่เห็นความสำคัญของการ พัฒนาคุณภาพ ดังนั้นสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปางจึงควรกำหนดรูปแบบ สรุปรายงาน การนิเทศให้ทุกอำเภอถือปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน และเน้นให้มีการติดตามและให้ความสำคัญอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ควรเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติ สรรหา แต่งตั้งบุคลากรเพิ่มเติมให้มีผู้หน้าที่ตรวจเยี่ยมและนิเทศ ติดตามผลในอำเภอขนาดกลางและใหญ่ โดยเพิ่มผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอกัก 1 คน ศึกษานิเทศก์อีก 2-4 คน
2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณแผน ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้แก่โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด เพื่อนำไปดำเนินการนิเทศการ

ศึกษาในโรงเรียน

3. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลากร ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับงานระบบข้อมูล ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีแนวปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน และควรจัดให้มีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ขึ้นในระดับอำเภอทุกอำเภอ
4. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ควรจัดให้มีการอบรม สัมมนา แก่ผู้บริหารและครูผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจ ด้านหลักสูตรจากวิทยากรผู้มีความรู้โดยตรง
5. ศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ควรจัดทำสื่อและเครื่องมือในการเรียนการสอน และการนิเทศการศึกษา ที่มีคุณภาพ และปริมาณเพียงพอแก่ความต้องการของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด
6. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรมีการแนะนำให้ทุกโรงเรียนดำเนินการวางแผนการนิเทศ และติดตามผลให้เป็นระบบและต่อเนื่อง
7. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียน ควรมีการวางแผนการดำเนินการตามมาตรการการนิเทศและติดตามผล โดยมีคณะกรรมการจากผู้บริหารและครูผู้สอนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นเตรียมการ ดำเนินการ และสรุปรายงานผล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรการการนิเทศ และติดตามผลของผู้บริหารและศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง